

Priopćenje za medije

Luxembourg, 6. listopada 2020.

Plastični ambalažni otpad: EU mora potaknuti recikliranje kako bi ostvario svoje ambicije

Postoji znatan rizik od toga da EU neće dosegnuti svoje ciljne vrijednosti za recikliranje plastične ambalaže za 2025. i 2030., stoji u novom pregledu Europskog revizorskog suda (Sud). Izmjenama zakonskog okvira za reciklažu plastike koje su uvedene 2018. uzeli su se u obzir ambiciozniji ciljevi EU-a te bi se moglo potaknuti povećanje reciklažnih kapaciteta. Međutim, države članice suočavaju se s izazovima čija se ozbiljnost ne smije podcijeniti. Nova i preciznija pravila o izvješćivanju o reciklaži te stroža pravila o izvozu plastičnog otpada dovest će do smanjenja prijavljene stope recikliranja u EU-u. Potrebno je usklađeno djelovanje kako bi EU za 5 do 10 godina ostvario sve što je i planirano, poručuju revizori.

Otprilike 40 % sve upotrijebljene plastike i preko 60 % plastičnog otpada koji se proizvodi u EU-u otpada samo na ambalažu, kao što su čašice za jogurt ili boce za vodu. Plastična ambalaža također je vrsta ambalaže s najnižom stopom recikliranja u EU-u (nešto iznad 40 %). Kako bi se ponudilo rješenje za sve izraženiji problem otpada, Europska komisija donijela je 2018. strategiju za plastiku, u okviru koje je ažurirana Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu iz 1994. te udvostručena trenutačna ciljna vrijednost za recikliranje na 50 % do 2025. i čak 55 % do 2030. Dosezanje tih ciljnih vrijednosti bio bi velik korak naprijed prema postizanju ciljeva EU-a u pogledu kružnog gospodarstva.

„Kako bi dosegnuo svoje nove ciljne vrijednosti za recikliranje plastične ambalaže, EU mora preokrenuti trenutačnu situaciju u kojoj se više otpada spaljuje nego reciklira. Pred nama je velik izazov”, **poručio je Samo Jereb, član Europskog revizorskog suda zadužen za izradu pregleda.**

„Tijekom pandemije bolesti COVID zbog sanitarnih razloga ponovno je u porastu korištenje proizvodima za jednokratnu upotrebu, što nam pokazuje da će plastika i dalje biti neizostavan dio našeg gospodarstva, ali i sve veća prijetnja okolišu.”

Posljednjih godina EU nastoji otkloniti nedostatke u svojem okviru za ambalažni otpad. Komisija planira izmjene pravila o dizajniranju ambalaže („osnovni zahtjevi”), koja se trenutačno smatraju neprovedivima u praksi. Revizori ističu da bi to moglo dovesti do boljeg dizajniranja ambalaže kojim bi se omogućilo lakše recikliranje i promicala ponovna uporaba. Isto tako, novim će se

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke pregleda koji je izradio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst pregleda dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pravilima EU-a nastojati uskladiti i ojačati programi proširene odgovornosti proizvođača kako bi se njima promicala mogućnost recikliranja (primjerice u obliku sustava modulacije naknada ili čak sustava povratne naknade), a ne samo proizvodnja lakše ambalaže kao što je trenutačno slučaj. Takve su promjene nužne za doseganje novih ciljnih vrijednosti za recikliranje.

Izmjenama Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu uvedeni su stroži kriteriji za izračun stopa recikliranja. Trenutačni podatci nisu ni točni ni usporedivi među državama članicama. Nove metode izračuna trebale bi omogućiti pružanje pouzdanije slike stvarnog udjela plastične ambalaže koja se reciklira. Procjenjuje se da bi to moglo dovesti do znatnog pada prijavljenih stopa recikliranja, s trenutačnih 42 % na jedva 30 %.

Povećanje reciklažnih kapaciteta u EU-u još je veći izazov ako se uzme u obzir nova „Bazelska konvencija” koja će se uskoro početi primjenjivati i kojom se postavljaju stroži uvjeti za otpremanje plastičnog otpada u inozemstvo. Za potrebe gospodarenja plastičnim ambalažnim otpadom i u svrhu doseganja ciljnih vrijednosti za recikliranje države članice uvelike se oslanjaju na recikliranje u zemljama izvan EU-a. Gotovo trećina stopa recikliranja plastične ambalaže u EU-u ostvaruje se otpremanjem otpada u zemlje izvan EU-a radi recikliranja. Međutim, od siječnja 2021. bit će zabranjeno otpremanje većine plastičnog otpada. To je, u kombinaciji s nedostatkom kapaciteta za obradu tog otpada u EU-u, još jedan rizik za postizanje novih ciljnih vrijednosti, upozoravaju revizori. Osim toga, javlja se rizik od porasta kaznenih djela u području gospodarenja otpadom i nezakonite otpreme otpada, za koja u relevantnom okviru EU-a ne postoje dovoljno jaka rješenja.

Ambicija EU-a da poboljša recikliranje plastične ambalaže pokazatelj je koliko je velik izazov koji plastika donosi za okoliš. EU primjenom svojeg novog pristupa ima priliku ostvariti određene prednosti kao pionir u području recikliranja plastične ambalaže i učvrstiti svoj položaj globalnog predvodnika u tom području. Međutim, s obzirom na izazove i nedostatke koje treba prevladati, države članice EU-a možda neće dosegnuti te nove ciljne vrijednosti. Revizori pozivaju na odlučno i usklađeno djelovanje ako EU do 2030. želi gotovo udvostručiti količinu plastičnog ambalažnog otpada koji reciklira.

Napomena za urednike

Pregled koji su izradili revizori Suda naslovljen „Mjere EU-a za rješavanje problema plastičnog otpada” dostupan je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a. Ovaj dokument nije revizijsko izvješće, već pregled koji se najvećim dijelom temelji na javno dostupnim informacijama ili materijalima koji su posebno prikupljeni u tu svrhu. Međutim, ovaj je pregled svejedno pravodoban s obzirom na to da budući rashodovni prioriteti EU-a još nisu sasvim utvrđeni i da se još nisu donijele konačne odluke o reformama u važnim područjima politika.

Informacije o mjerama koje je Sud uveo u pogledu pandemije bolesti COVID-19 dostupne su [ovdje](#).

Kontakt za medije za ovaj pregled

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502